

201. การปลูกและศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมของลูกผสมชั่วที่ 1

Inheritance Study on F1 Generation of Bambara Groundnut

จิระ สุวรรณประเสริฐ ฉันทนา คงนคร ยอดหญิง ทองธีระ

บทคัดย่อ

เมื่อนำเมล็ด F1 ที่ได้ทั้งหมด 24 เมล็ด มาปลูกศึกษาลักษณะต่างๆ พบว่ามี 3 เมล็ดไม่งอก ลักษณะต้น F1 ที่ได้มีทั้งแบบที่เห็นลักษณะของทั้งพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่รวมกัน และเกิดลักษณะใหม่ที่แตกต่างไปอย่างชัดเจน เช่น ขนาดทรงพุ่ม ขนาดใบย่อย แต่ก็พบว่า F1 ที่ได้จากการผสมระหว่าง TVsu 770 กับ TVsu 276 และ TVsu 1221 กับ TVsu 89 อ่อนแอต่อการเข้าทำลายของโรคมากกว่าในพันธุ์พ่อ-แม่ จนต้นตายไม่สามารถให้เมล็ด F2 ได้ ส่วนในบางคู่ผสมพบโรคเข้าทำลายบริเวณช่อดอกแมตต้นไม่ตายก็ไม่สามารถให้ผลผลิตเมล็ด F2 ได้มากพอ มีเพียงคู่ผสมของ TVsu 138 กับ TVsu 1321 ที่แสดงความต้านทานโรคสูงกว่าพันธุ์พ่อแม่ซึ่งจะเป็นประโยชน์ด้านการปรับปรุงพันธุ์ต่อไป โดยเมล็ดรุ่น F2 ที่ได้ประกอบด้วยจากคู่ผสม TVsu 138 x TVsu 1321 จำนวน 118 เมล็ด สงขลา 1 x TVsu 89 จำนวน 2 เมล็ด และ TVsu 1221 x TVsu 138 จำนวน 4 เมล็ด

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เมล็ด F2 ที่ได้นำไปปลูกเพื่อศึกษาการถ่ายทอดลักษณะและการกระจายตัวของลักษณะต่างในพันธุ์พ่อ-แม่ เพื่อการคัดเลือกพันธุ์และสร้าง RIL ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์พืชต่อไป